

Premiebestämd ålderspension enligt PA-KFS 09

Tjänstepensionsförsäkring med GarantiPension Plus

Inledning

Syftet med det här faktabladet är att ge dig övergripande information och underlätta jämförelser. De fakta och beräkningar som presenteras är aktuella vid publiceringsdatum och kan komma att ändras.

Produktbeteckning och försäkringsgivare

Premiebestämd ålderspension enligt PA-KFS 09, med eller utan återbetalningsskydd, är en pensionsförsäkring med garanti från Livförsäkringsbolaget Skandia ömsesidigt, nedan kallat Skandia. Med premiebestämd pension avses pension som grundar sig på en försäkring vars premie eller avgift är bestämd till en viss procentsats av lönen eller till ett visst belopp. Premien för PA-KFS 09 är enligt kollektivavtalet bestämd till 4,5 procent av lönen upp till 7,5 inkomstbasbelopp samt 30 procent av lönen därutöver.

Administrationn av försäkringen sköts av Pensionsvalet, se avsnittet Övrig information.

GarantiPension Plus innehåller en större andel aktier än Skandias traditionellt förvaltade pensionsförsäkringar. Normalt förväntas aktier ge en högre avkastning än till exempel räntebärande värdepapper, men innebär också en högre risk. GarantiPension Plus anpassar sig efter din ålder. Ju längre tid du har kvar tills utbetalningarna ska börja, desto större andel av inbetalningarna placeras i aktier. När du närmar dig pensionsåldern sjunker andelen aktier, så att risken minskar.

Målgrupp

Premiebestämd ålderspension enligt PA-KFS 09 är framtagen för anställda som omfattas av kollektivavtalen PA-KFS 09 eller PA-KFS 09 T. Produkten gäller för försäk-

ringar som nytecknas från 1 januari 2014.

Den kan väljas av dig som omfattas av PA-KFS 09 och som vill:

- spara långsiktigt
- slippa fatta beslut om hur pengarna ska placeras
- få trygghet genom garanterade utbetalningar
- ha goda möjligheter till bra avkastning
- vill att andelen aktier, och därmed risken, anpassas efter din ålder.

Vår finansiella styrka

Solvensen är ett mått på vår finansiella styrka – vår förmåga att uppfylla våra garanterade åtaganden – och har betydelse för vilka placeringar vi kan göra. Ju högre solvenskvot vi har desto större utrymme har vi att välja placeringar som på sikt kan ge högre avkastning. Samtidigt ger placeringar i t.ex. aktier i stället för obligationer en lägre solvenskvot eftersom det då krävs ett större kapital. Skandias solvenskvot är 4,67 (31 december 2018). Det betyder att vårt kapital är drygt 4 gånger större än det kapital som lagen kräver. Med en solvenskvot på minst 1 uppfyller vi EU:s krav på kapitalbuffert.

Sparande och avkastning

Ansvar för kapitalplaceringarna

Skandias förvaltare bestämmer hur ditt kapital ska placeras. Du behöver inte fatta några egna placeringsbeslut.

Garanti

Försäkringen omfattas av en garanti som innebär att du är garanterad att få ett visst månadsbelopp om utbetalningarna börjar när du är 65 år. Du kan inte få mindre än vad vi har garanterat dig, däremot kan du få mer. Hur mycket mer du får beror på hur väl vi lyckas med vår kapitalförvaltning och hur stora överskotten blir.

Nivån på det garanterade försäkringsbeloppet bestäms när du fyller 65 år och utgår från det högsta av:

- summan av alla premier som betalats in till Skandia (pengarna-tillbaka-garanti) och
- 90 procent* av värdet på ditt försäkringskapital vid 65 års ålder (förstärkt garanti)

Det garanterade försäkringsbeloppet gäller under hela utbetalningstiden.

** Om du börjar spara i GarantiPension Plus efter att du har fyllt 55 år är procentsatsen lägre. Ju äldre du är när du börjar spara desto lägre blir procentsatsen. Börjar du till exempel spara vid 57 års ålder blir procentsatsen 81, börjar du vid 60 blir den 72.*

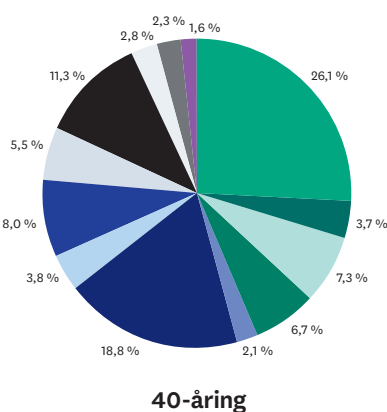
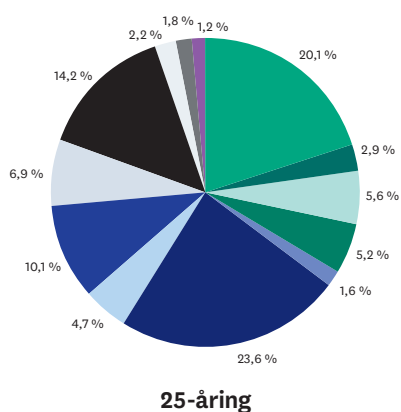
Kompletterar du försäkringen med ett återbetalningsskydd blir det garanterade beloppet något lägre, eftersom du då inte får del av den så kallade arvsvinsten (se vidare under avsnitt Försäkringsskydd).

Överskottshantering

Skandia är ett ömsesidigt försäkringsbolag som ägs av försäkringstagarna och de försäkrade. Överskott och underskott i verksamheten fördelas på försäkringarna. Överskottet fördelas preliminärt till försäkringarna i förhållande till hur stort bidrag varje försäkring beräknas ha lämnat.

När du sparar i GarantiPension Plus placeras en del av premien i vår traditionella portfölj, som bland annat innehåller obligationer, aktier och fastigheter. Avkastningen från den portföljen fördelas ut på försäkringarna med hjälp av återbäringsräntan och tillförs försäkringskapitalet. Återbäringsräntan jämnar ut fördelningen av avkastningen över tid för att undvika att plötsliga och tillfälliga förändringar på kapitalmarknaden ska slå igenom i värdet på ditt sparande.

Så här fördelar sig tillgångarna för en 25-åring och en 40-åring som sparar i GarantiPension Plus per 2018-12-31

- Sv nominella obligationer
- Realobligationer
- Fastigheter
- Onoterade bolag
- Infrastruktur
- Svenska aktier
- Nordamerikanska aktier
- Europeiska aktier
- Pacific aktier
- Aktier i tillväxtmarknader
- Affärsstrategiska tillgångar
- Råvaror
- Krediter

Resten av premien, vars andel krymper i takt med att du blir äldre, placeras för närvarande i en ren aktieportfölj. Avkastningen från den delen av sparandet kommer dig till del i form av avkastningsränta, som fördelas till försäkringskapitalet månadsvis. Upp- och nedgångarna på börsen slår igenom snabbare i den här delen av ditt sparande.

Vår återbäringsränta är för närvarande 5 procent. Den genomsnittliga avkastningsräntan på aktiedelen uppgick 2018 till -6,64 procent. Försäkringskapitalet är inte garanterat och kan sjunka vid ogynnsamt utfall i Skandias rörelse eftersom det är en del av försäkringsbolagets preliminärt fördelade riskkapital. Det betyder till exempel att underskott och låg konsolideringsgrad kan leda till att försäkringskapitalet sänks. Konsolideringsgraden är ett mått på den ekonomiska bufferten. Skandia har en konsolideringsgrad på 105 procent (31 december 2018). Det betyder att marknadsvärdet på våra totala tillgångar är 5 procent högre än det sammanlagda värdet av spararnas försäkringskapital.

Placeringsinriktning

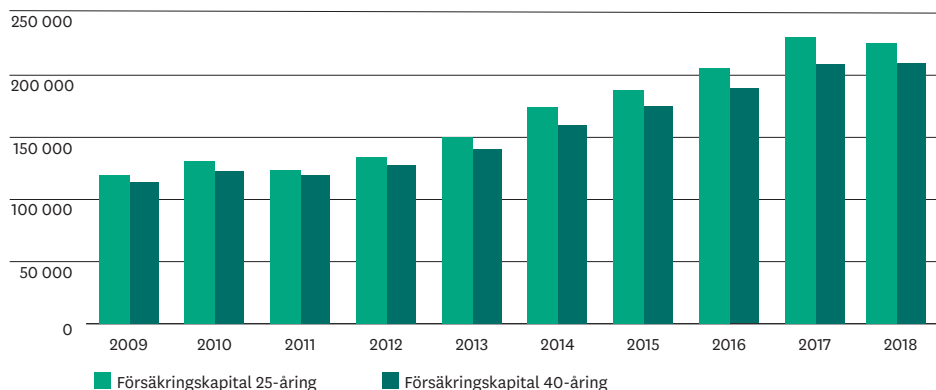
Skandia placerar i många olika tillgångar för att fördela riskerna och få stabilitet i portföljen. Målet för förvaltningen är att med ett balanserat risktagande få så hög avkastning som möjligt.

När du sparar i GarantiPension Plus kommer inbetalda premier att placeras i olika stora andelar aktier beroende på hur gammal du är när premien betalas in. Är du 25 år när premien betalas in placeras för närvarande cirka 70 procent av pengarna i aktier. Är du 40 år vid inbetalningstillfället utgör aktieandelen cirka 60 procent. Vid 55 års ålder placeras cirka 40 procent i aktier.

Avkastningshistorik

I diagrammet nedan ser du hur försäkringskapitalet för en 25-åring och en 40-åring skulle ha utvecklats om de hade betalat in 100 000 kronor på en gång för tio år sedan. Exemplet visar en försäkring med återbetalningsskydd och utvecklingen efter avdrag för avgifter och kostnad för avkastningsskatt. Om försäkringen varit utan återbetalningsskydd hade kapitalet vuxit något mer eftersom du då även hade fått en så kallad arvsvinst (se vidare under avsnitt Försäkringsskydd).

Försäkringskapitalets utveckling i en försäkring som tecknats för tio år sedan av en 25-åring respektive en 40-åring med en engångspremie på 100 000 kr.

Här ser du avkastningen – återbäringsräntan respektive avkastningsräntan minus avgifter och kostnad för avkastningsskatt – på en engångsinbetald premie på 100 000 kronor för en 25-åring och en 40-åring:

År	Avkastning i kronor för en 25-åring	Avkastning i kronor för en 40-åring
2009	19 658	13 820
2010	11 050	9 159
2011	-7 061	-3 583
2012	10 191	8 046
2013	16 324	12 727
2014	23 866	19 417
2015	13 843	15 216
2016	18 008	14 258
2017	24 334	19 875
2018	-4 460	616

Här ser du vår genomsnittliga återbäringsränta och avkastningsränta före avgifter och kostnad för avkastningsskatt under de senaste 3,5 respektive 10 åren:

	Återbäringsränta	Avkastningsränta
3 år 2016–2018	6,4 %	6,93 %
5 år 2014–2018	8,4 %	9,30 %
10 år 2009–2018	6,2 %	11,01 %

Utbetalning

Ålderspensionen utbetalas månadsvis från 65 års ålder så länge du lever. Du har möjlighet att påbörja utbetalningen från tidigast 55 års ålder.

I samband med att utbetalningen ska påbörjas kan du ändra tidpunkten för när utbetalningarna ska börja och hur länge de ska pågå. Kortaste utbetalningstid är fem år. Utbetalningen kan delas upp i högst tre delar med olika utbetalningstidpunkter. Vid uttag av ålderspension före 65 års ålder krävs att du lämnar arbetslivet för att pensionera dig. Om du tar ut hel pension måste du sluta arbeta helt och hållet. Tar du ut en del av pensionen måste du minska din arbetstid i proportion till pensionsuttaget.

Om du väljer att påbörja dina utbetalningar innan du har fyllt 65 år görs en beräkning för att fastställa ett garanterat belopp enligt Skandias då gällande regelverk.

Vissa ändringar förutsätter att du gör en hälsoprövning och får den godkänd.

Om du ändrar tidpunkten för när utbetalningen ska börja eller hur länge den ska pågå påverkas storleken på månadsbeloppet. Med nuvarande beräkningsantaganden gäller att:

- om utbetalning ska pågå livet ut och börja tidigare än vid 65 år så blir månadsbeloppet lägre
- om utbetalning ska pågå livet ut och börja senare än vid 65 år så blir månadsbeloppet högre
- om utbetalning påbörjas vid 65 år och ska pågå i t.ex. 5 eller 10 år istället för livet ut blir månadsbeloppet högre ju kortare tid utbetalningen ska pågå.

Skandia gör antaganden om livslängd. Samma antaganden gäller för män och kvinnor. Antagandena används för att beräkna storleken på utbetalningarna. Ju längre du förväntas leva desto fler utbetalningar ska försäkringskapitalet fördelas på. Utbetalningarna blir därför lägre ju längre livslängdsantagandena är. Om utbetalningarna ska pågå livet ut får våra antaganden om livslängden stor betydelse för utbetalningarnas storlek.

Här ser du hur första månadsutbetalningen kan se ut för en person med ett försäkringskapital på 100 000 kronor, beroende på val av återbetalningsskydd (se vidare under avsnitt Försäkringsskydd). Utbetalning ska pågå hela livet och avser en person som fyller 65 år i år. Beräkningen baseras på en framtida avkastning, en prognosränta, på 2,5 procent före avgifter och skatt.

Val av återbetalningsskydd	Ålderspension (kr/mån)
Utan återbetalningsskydd	432
Med 20 års återbetalningsskydd	395

Hur stora dina månadsutbetalningar blir beror på värdet av din försäkring, dvs. summan av inbetalningarna och återbäringsräntan/avkastningsräntan efter avdrag för avgifter och kostnad för avkastningsskatt samt eventuella arvvinster (se vidare under avsnitt Försäkringsskydd).

När utbetalningarna ska börja räknar vi ut hur stora utbetalningarna ska vara det året. Beräkningarna grundar sig på antaganden om livslängden och prognosräntan, som är en försiktig uppskattning av den framtida avkastningen, samt skatt och avgifter. En ny uträkning görs normalt vid varje årsskifte för att fastställa det kommande årets utbetalningsbelopp, som är baserat på det då aktuella värdet av din försäkring. Månadsutbetalningarna kan därför variera mellan åren, men du kan inte få mindre än det garanterade beloppet. Målet är att dina utbetalningar ska öka något efterhand, så att du kan behålla köpkraften även om den allmänna prisnivån stiger.

Avgifter

Administrativa avgifter

Vi tar årligen ut följande avgifter på försäkringen:	
Fast avgift	170 kr
Kapitalavgift	0,23 % på försäkringskapitalet
Avgift för den förstärka garantin ¹	0,25 % på försäkringskapitalet. Tas för närvarande ut från 55 års ålder
Kostnad för kapitalförvaltning ²	0,035 % på försäkringskapitalet

¹ Eftersom GarantiPension Plus innehåller en förstärkt garanti tar vi ut en avgift för den. Se vidare under Garanti.

² Kostnaden för kapitalförvaltningen dras inte från försäkringskapitalet. Den reducerar istället återbäringsräntan/avkastningsräntan.

Avgifter som särskilt avtalats med kollektivavtalsparterna för viss tid får inte ändras under den tiden utan deras godkännande. Det gäller även sättet att ta ut avgifter. I övrigt kan Skandia ändra avgifter och avgiftsmodell.

Skatteregler

Försäkringen är en tjänstepensionsförsäkring vilket betyder att arbetsgivaren betalar hela premien. Pengarna som betalas ut från försäkringen beskattas som inkomst av tjänst.

Skandia betalar varje år en avkastningsskatt på en schablonmässigt beräknad avkastning på försäkringssparande. Skatten betalas oavsett om värdet på tillgångarna har ökat eller minskat. Kostnaden för skatten fördelas på försäkringskapitalet i varje försäkring genom avdrag från återbäringsräntan/avkastningsräntan. Under 2019 är avdraget 0,08 procentenheter.

Typexempel

Exemplet avser en försäkring som tecknats med 100 000 kronor som engångspremie, för en person som är yngre än 55 år. Observera att ingen hänsyn tagits till avkastning.

Skandias avgifter första försäkringsåret	
Försäkring	
Administrativa avgifter	
Rörlig avgift (kapitalavgift)	230 kr
Fast avgift	170 kr
Avgift för den förstärkta garantin	0 kr ¹
Avkastningsskatt	80 kr
Placeringar inom försäkringen	
Kapitalförvaltningsavgift (kostnad för kapitalförvaltning) ²	35 kr
Summa avgifter och skatter	515 kr

¹ Om den försäkrade är yngre än 55 år.

² Kostnaden för kapitalförvaltningen dras inte från försäkringskapitalet. Den reducerar i stället återbäringsräntan/avkastningsräntan.

Försäkringsskydd

Ålderspensionen kan kombineras med ett återbetalningsskydd. Återbetalningsskydd innebär att efterlevandepension betalas ut till dina förmånstagare när du dör. Förmånstagare är i första hand din make/sambo, i andra hand dina barn enligt bestämmelserna om förmånstagarförordnande i PA-KFS 09. Du kan ändra förmånstagare genom en skriftlig anmälan till Pensionsvalet. Förmånstagare kan vara din nuvarande eller tidigare make/maka/registerad partner/sambo, barn till dem eller dina egna barn. Även styvbarn och fosterbarn kan vara förmånstagare, men inte barnbarn.

Om du väljer återbetalningsskydd senare än vid första möjliga valtillfälle eller mer än 12 månader efter att du gift dig, blivit sambo, fått arvsberättigat barn eller tagit emot fosterbarn krävs en godkänd hälsoprövning. Du kan när som helst välja att ta bort återbetalningsskyddet.

Återbetalningsskydd innebär att:

- om du dör innan ålderspensionen har börjat betalas ut, utbetalas försäkringskapitalet till dina förmånstagare i fem år.
- om du dör medan livslång utbetalning av ålderspension pågår, fortsätter utbetalningarna till dina förmånstagare och upphör senast 20 år efter det att ålderspensionen började utbetalas.
- om du valt att tidsbegränsa utbetalningen av din ålderspension och dör medan utbetalningen pågår, fortsätter utbetalningarna till dina förmånstagare under så lång tid som återstår av utbetalningen av ålderspensionen.

Väljer du återbetalningsskydd blir din ålderspension något lägre än den annars skulle bli, eftersom du då inte får del av arvsvinsten. Arvsvinsten är en kompensation för att försäkringskapital utan återbetalningsskydd kommer Skandias övriga sparare tillgodo när den försäkrade dör. Storleken på arvsvinsten är individuell och beräknas med hänsyn till den försäkrades ålder.

Om du väljer en försäkring utan återbetalningsskydd görs ingen utbetalning till dina efterlevande om du dör.

Villkor för flytt av sparande eller återköp

Flytt

Du kan när du vill flytta ditt försäkringskapital till ett annat valbart försäkringsbolag för PA-KFS 09-försäkringar, förutsatt att du flyttar hela kapitalet. Om du flyttar försäkringskapitalet tar vi ut en fast avgift på 500 kronor för att täcka våra administrativa kostnader.

Väljer du att flytta har vi rätt att justera försäkringskapitalet så att det motsvarar marknadsvärdet vid tidpunkten för flytten. För att en flytt av försäkringskapital inte ska påverka det kvarvarande försäkringstagarkollektivet eller Skandias ekonomiska situation på ett oskäligt sätt, kan vi även komma att göra andra justeringar av försäkringskapitalet vid flytten. Om någon justering görs innebär det en minskning av försäkringskapitalet. Läs mer under avsnitt Överskottshantering.

Återköp

Du kan som regel inte ta ut pengar som ett engångsbelopp ur din försäkring – den kan inte återköpas.

Flytt av sparande till Skandia

Du kan flytta försäkringskapital från andra bolag till Skandia. Beroende på hur gammal du är när du flyttar ett försäkringskapital till oss ingår olika stor andel av det inflyttade beloppet i underlaget för beräkningen av de garanterade utbetalningarna:

Ålder vid tidpunkten för flytt	Andel av inflyttat kapital som garanteras vid 65 års ålder
Yngre än 55 år	100 % av inflyttat kapital
Mellan 55 och 60 år	85 % av inflyttat kapital
Äldre än 60 år	70 % av inflyttat kapital

Övrig information

Mer information om förmåner inom kollektivavtal PA-KFS 09 kan du få av Pensionsvalet PV, den valcentral som utsetts att sköta premie- och valadministrationen:

Telefon	020-650 111
Webbplats	pensionsvalet.se
Postadress	Pensionsvalet PV Box 90209 120 23 Stockholm

Du kan också få mer information av din arbetsgivare.

Vill du veta mer om Skandia, våra försäkringsprodukter och vår förvaltning är du välkommen att besöka skandia.se. Specifik information om vårt erbjudande inom PA-KFS 09 och försäkringsvillkor finns på skandia.se/PAKFS09. Du kan också ringa Skandias kundservice på 0771-55 55 00. Allmän information om försäkringar kan du få från Konsumenternas försäkringsbyrå.

Skandia står under tillsyn av Finansinspektionen. Konsumentverket övervakar att vi följer marknadsföringslagen (2008:486).

Aktuella sifferuppgifter hittar du på skandia.se/nyckeltal

Om du inte är nöjd

Om du inte är nöjd med Skandias handläggning eller beslut vill vi gärna att du kontaktar oss, se skandia.se/klagomal.